

Prezes

Warszawa, dnia 22 maja 2018 r.

GP.010.1.2018

Pan Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Al. Ujazdowskie 1/3

00-583 Warszawa

Szanowny Panie Premierze,

Dobiegła końca kolejna kadencja Międzynarodowej Rady Oświęcimskiej, instytucji niezmiernie ważnej i zasłużonej dla Rzeczypospolitej, dla pamięci ludzkości o Zagładzie Żydów i Drugiej Wojnie Światowej.

Stosunki polsko-żydowskie w wymiarze politycznym zdewastowane w czasach PRL-u, odbudowywano po 1989 r. wysiłkiem kolejnych rządów, organizacji pozarządowych i indywidualnych osób. Mimo trudnych doświadczeń z przeszłości, naprawdę wiele zmieniło się na lepsze w III RP. Poważnym kryzysem w 1998 r. był spór „o krzyże na Żwirowisku”, który realnie zagroził akcesji Polski do NATO. Udało się zażegnać ten kryzys dzięki interwencji Jana Pawła II. Po tych wydarzeniach w roku 2000 decyzją Ministra Kultury i Sztuki utworzona została Międzynarodowa Rada Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau. Minister zaprosił do udziału w pracach Rady wybitne autorytety o światowej sławie i znajomości problemów II wojny światowej, obozów koncentracyjnych i Holocaustu. Przewodnictwo Rady objął prof. Władysław Bartoszewski, były więzień KL Auschwitz, współtwórca „Żegoty”, organizacji konspiracyjnej niosącej pomoc Żydom w Polsce w czasie II wojny światowej, historyk, literat, ówczesny ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Wiedniu. Rada miała charakter doradczy

i opiniotwórczy. Wspomagała Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w jego rozległej działalności.

W 2000 r. Premier RP zmienił status Rady, powołując nową, która została organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Rady Ministrów w zakresie ochrony i zagospodarowania nie tylko terenów byłego hitlerowskiego obozu zagłady Auschwitz lecz także innych Pomników Zagłady. Przewodniczącym Rady Oświęcimskiej został ówczesny senator Władysław Bartoszewski. W latach 2002-2018 Rada miała trzy 6-letnie kadencje.

Po rezygnacji prof. Bartoszewskiego, od 2014 r. jej Przewodniczącą została profesor Barbara Engelking. Jest Ona wybitnym badaczem Zagłady, twórczynią i szefową Centrum Badań nad Zagładą Żydów Instytutu Filozofii i Socjologii PAN. W ciągu tych lat Międzynarodowa Rada Oświęcimska objęła opieką merytoryczną wszystkie obozy zagłady na terenie Polski, stopniowo – przy pomocy władz, szczególnie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego – doprowadzając do poprawy ich organizacji, stworzenia lub rewitalizacji upamiętnień, unowocześnienia zaplecza dla pracowników i zwiedzających. Kilkanaście lat współpracy polskich i światowych ekspertów od Zagłady (w tym dyrektorów największych światowych muzeów Holocaustu) doprowadziło do zbudowania zespołu ludzi znających się wzajemnie, szanujących swoje odmienne wrażliwości, ufających sobie i posiadających niemałe doświadczenie w rozwiązywaniu konfliktów.

Na skutek niefortunnej ustawy o IPN, którą Sejm RP uchwalił w styczniu br., nastąpiło poważne pogorszenie relacji Polski z Izraelem i Polski z żydowską diasporą, a skutkiem tego – pogorszenie strategicznej relacji Polski z USA. W tej sytuacji jest niezmiernie ważne zachowanie stabilności działania oraz składu Rady. To bowiem będzie budować zaufanie do Rzeczypospolitej i daje szansę wyjścia z obecnej trudnej sytuacji.

Dlatego zwracam się do Pana Premiera z gorącym apelem o to, aby profesor Barbara Engelking nadal mogła służyć Radzie swoim ogromnym autorytetem i doświadczeniem.

z wyrazami szacunku

prof. Jerzy Dąszyński